Протокол	**Трето заседание на подкомитета по ФСП към КН на ПРР 2021-2027 г.** **26.02.2025 г.,** **Хибридно заседание, гр. Кюстендил, сградата на Областна администрация Кюстендил**
Предмет:	**Трето заседание на подкомитета по ФСП - област Кюстендил, към Комитета за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.**
	Съпредседател на подкомитета по ФСП към КН на ПРР 2021-2027 г. Юра Йорданова-Витанова, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и РУО на ПРР Инж. Александър Пандурски, областен управител на област Кюстендил - съпредседател на подкомитетите по ФСП за област Кюстендил Представител/и на ведомствата, отговорни за политиките, по които ще се финансират мерки от Фонда за справедлив преход Ася Станкова, МРРБ Ивайло Стоянов, МРРБ Кети Карачолова, МРРБ Зам.-министър Красимир Ненов, Министерство на енергетиката Диана Анчева, АУЕР Любослава Христова-Даскалова, Директор на Дирекция Бюро по труда Агенция по заетостта Представител/и на общините на територията на областта инж. Огнян Атанасов - Община Кюстендил, Николай Дочев-зам.-кмет на Община Кюстендил Елза Величкова- Община Бобов дол Местни/регионални представител/и на всяка от национално представителните организации на работниците и служителите и на работодателите Ивайло Димитров – КТ „Подкрепа” Йордан Беловодски – ТПП - Кюстендил Спас Ильов - Българска стопанска камара – Дупница Бойко Недялков – АИКБ - Кюстендил Детелина Фускова – директор дирекция – Община Кюстендил Представител/и на академичната общност он лайн Доц. д-р Илияна Кришкова - Институт по земеделие – Кюстендил

	Представител/и на икономическия сектор Любомир Спасов - „ТЕЦ - Бобов бол“ АД Наблюдатели с право на съвещателен глас: Агнес Тисай, ЕК Секретариат на ПКН на ПРР 2021-2027: Тонка Иванова, МРРБ Гергана Михайлова – ОА Кюстендил Василка Манчева – ОА Кюстендил Красимира Испиридонова - ОА Кюстендил Евелина Марковска, ОА- Кюстендил

Заседанието беше открито с приветствие към членовете от г-жа Юра Йорданова-Витанова - заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на Управляващия орган на ОПРР 2014-2020 г. и ПРР 2021-2027 г. (РУО).

Г-жа Юра Йорданова – Витанова, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството, откри заседанието и изрази благодарност към Областна администрация Кюстендил за домакинството и предоставената възможност за реализирането на третото заседание на подкомитета за Справедлив преход в област Кюстендил. Тя подчерта, че подкомитетите предоставят възможност за съвместна работа в партньорство с всички заинтересовани страни при формулирането на критериите по процедурите за кандидатстване с финансиране от фонда за справедлив преход.

Г-жа Витанова информира, че към момента са обявени процедурите, които са обсъдени по време на предходните заседания и се очаква подаване на проектни предложения. Тя допълни, че по процедурата „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на многофамилни жилищни сгради, включително справяне с енергийната бедност“ е приключила оценката на проектните предложения, като от общо подадените 329 проектни предложения на стойност 455 млн. лв., са одобрени 129 проекта на стойност 191 млн. лв. За област Кюстендил са подадени 26 проектни предложения на обща стойност 31,8 млн. лв. Г-жа Витанова обърна внимание, че се очаква да се пристъпи към сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ и към реалното изпълнение на проектните предложения.

Г-жа Витанова увери, че УО полага усилия да преодолее забавянето и към настоящия момент се стреми с ускорени темпове да обявяви процедурите, които са предвидени през 2025 г. в Индикативната годишна работна програма.

Инж. Александър Пандурски, Областен управител на Област Кюстендил, изрази благодарност на членовете на подкомитета и гостите за тяхното присъствие и активната съвместна работа по изясняването на проблемите, свързани със Справедливия преход в региона. Инж. Пандурски подчерта, че подкомитетите предоставят възможност за съвместна работа в партньорство с всички заинтересовани страни.

Г-жа Юра Йорданова – Витанова благодари на г-н Пандурски и даде думата на **г-жа Агнес Тисай, представител на Европейската комисия**.

Г-жа Тисай благодари на съпредседателите за организацията на заседанието и приветства присъстващите членове на подкомитета.

Тя подчерта, че заседанията на подкомитетите представляват платформата, на която могат да се чуят нуждите на заинтересованите страни в региона по време на дискусиите. Г-жа Тисай сподели, че справедливият преход и инвестициите за неговото осъществяване са приоритет за Европейската комисия и апелира за ускоряване на изпълнението

Г-жа Юра Йорданова – Витанова благодари на г-жа Тисай и предложи за гласуване изпратения дневния ред.

Приемане на дневния ред на Третото заседание на подкомитета към КН

Заседанието продължи с одобряване на предложения дневен ред на подкомитета за справедлив преход към КН, като нямаше гласували „против“ и „въздържал се“.

Г-жа Юра Йорданова – Витанова премина към втора точка на дневния ред, като даде думата на г-жа Ася Станкова, главен директор на ГД СППРР за представяне на информация за изпълнението на Приоритет 4 „Справедлив преход“ от ПРР 2021-2027.

Представяне на информация за изпълнението на Приоритет 4 „Справедлив преход“ от ПРР 2021-2027 г.

Г-жа Станкова подчерта, че всички обявени до момента, както и предстоящи за обявяване процедури, следват структурата на Приоритет 4 „Справедлив преход“, която е обособена в три основни направления: икономически преход, базиран на устойчиви енергийни решения чрез диверсификация и нови възможности за развитие; социален преход, базиран на квалифицирана заетост, предприемачество, социални услуги и защита; климатичен преход, базиран на енергийна ефективност и климатично-устойчива инфраструктура.

Г-жа Станкова представи информация за възможностите за кандидатсване по процедури по Приоритет 4. **(<u>Виж Приложение № 1</u>)**

Г-жа Станкова апелира към всички заинтересовани страни в региона да идентифицират ключови проекти, които да бъдат предложени към Управляващия орган с цел да се промени дизайна на предстоящите процедури, така че те да отговарят на местните нужди и визията на региона за развитие в контекста на справедливия преход.

Г-жа Юра Йорданова – Витанова благодари на г-жа Станкова за предоставената информация и напредъка по процедурите в рамките на Фонда за Справедлив преход. След това предостави думата за коментари, препоръки и въпроси.

Г-жа Витанова се увери, че няма желаещи за коментари, след което предложи да се премине към следващата точка от дневния ред даде думата на г-жа Кети Карачолова, да представи следващата точка от дневния ред – Методология и критерии за подбор на операциите по Процедура „Рекултивация на минни терени“ по Приоритет 4.

Обсъждане на Методология и критерии за подбор на операции по процедура „Рекултивация на минни терени” по Приоритет 4 „Справедлив преход” на ПРР 2021-2027

Г-жа Карачолова представи информация, свързана с проекта на Методология и критерии за подбор на операции по процедура „Рекултивация на минни терени” (чието наименование е променено на „Социално-икономическа трансформация на минни терени) по Приоритет 4 „Справедлив преход” на ПРР 2021-2027“. Тя представи подробна информация относно подход на реализация на процедурата, териториален обхват, допустими кандидати и дейности, както и критериите за оценка на проектните предложения. (Виж Приложение № 2)

Г-жа Станкова даде думата на г-н **Красимир Ненов Заместник-министър на енергетиката.**

Г-н Ненов благодари за предоставената информация и за възможността да участва в заседанието на подкомитета. Той отбеляза, че от изключително значение е процедурата, която се обсъжда на днешното заседание, да бъде одобрена в максимално кратки срокове, за да се осигури бързо достигане на средствата до бенефициентите с цел да бъдат осъществени в пълен обем дейностите по подготовка на терените за нови икономически дейности, които ще създадат предпоставки за последващи инвестиции, нови работни места и устойчиво развитие на трите региона.

Инж. Пандурски взе думата и посочи необходимостта от предоставяне на информация, свързана с първичната рекултивация на терени. Той отправи молба към Министерството на енергетиката за осигуряване на подкрепа в този процес, като подчерта, че дейността на общините в това отношение е изключително важна, тъй като е необходимо да се знае кои терени могат да бъдат използвани за бъдещо развитие. Инж. Пандурски постави въпрос за включените към Стара Загора общини и попита дали има налични такива територии в тях. В заключение той отправи призив към общините Бобов дол и Кюстендил да използват предоставените възможности и да подготвят подходящи площадки, които да бъдат предложени на съответните инвеститори.

Г-жа Юра Йорданова – Витанова благодари на инж. Пандурски и даде думата на г-жа Агнес Тисай.

Г-жа Агнес Тисай отбеляза, че следи с интерес дискусията и иска да получи допълнителна информация по отношение обхвата на допустимите бенефициенти и по-специално за дружествата за рекултивация. Тя помоли и за уточнениие по отношение обхвата на допустимите дейности като пример за недопустима дейност посочи първичната рекултивация. Тя допълни, че мерките в тази процедура трябва да се отнасят до трансформация на вече рекултивирани терени за създаване на нови икономически дейности и подчерта, че минните компании следва да бъдат изключени от списъка на бенефициентите.

Г-жа Станкова потвърди, че по отношение на първичната рекултивация, Управляващият орган е взел под внимание както коментарите на Комисията, така и Регламента и това ще бъде уточнено в проекта на Насоки за кандидатстване по процедурата. Тя потвърди, че мините ще бъдат изключени като конкретни бенефициенти, тъй като Регламентът не позволява тяхното включване. Г-жа Станкова уточни, че в резултат на дискусии УО взе решение да обяви процедурата като открита процедура с конкретни бенефициенти т.нар. дружество със специална инвестиционна цел (SPV) в лицето на държавата и възможните общини на територията на региона. Частните собственици ще бъдат изключени като бенефициент, тъй като разнородието на собственост предполага процедура на конкурентен подбор. В отговор на въпроса на г-н областния управител относно десетте общини, прилежащи към област Стара Загора, г-жа Станкова поясни, че те нямат рекултивирани терени. Въпреки това, поради териториалната допустимост, те не могат да бъдат изключени.

Г-н Пандурски постави въпрос кой ще бъде отговорен за издаването на документ, който удостоверява, че земите са допустими за използване и че рекултивацията е завършена –общините, Министерството на околната среда (МЕ) или РИОСВ (Регионалните инспекции по околната среда и водите).

Г-жа Станкова поясни, че въпросът е логичен и ще бъде конкретно представен в Насоките за кандидатстване по процедурата. Г-жа Станкова увери, че Управляващият орган ще излезе с конкретно предложение по този въпрос.

Г-н Ненов добави пример с минна компания, концесионер, която е завършила процеса на техническа рекултивация, като земите са възстановени до състояние,

подходящо за земеделска земя или горски фонд. Той посочи, че в такива случаи терените вече се използват и не подлежат на допълнителни обсъждания в тази мярка. Г-н Ненов наблегна на хипотезата, при която терени, които са били нарушени, ще трябва да бъдат възстановени до състояние, подходящо за използване като земеделски земи, горски фонд или за нови икономически дейности. Той подчерта, че тези терени биха могли да получат подкрепа по съответната мярка, за да бъдат приведени в съответния вид за повторно използване.

Г-жа Елза Величкова - кмет на Община Бобов дол коментира, че в общината са налични терени, които са държавна собственост и поради специфичността им няма яснота какви възможности за развитие има за тези площи - изключително държавна собственост, които не са рекултивирани.

Г-жа Станкова подчерта, че основният проблем не е в собствеността на терените, а във факат, че те не са преминали първична рекултивация, която дейност е недопустима за финансиране със средствата от ФСП, като същите са за вторична рекултивация.

Николай Дочев, заместник-кмет на Община Кюстендил, помоли за разяснение от г-н Ненов относно вторичната рекултивация при минните дейности.

Г-н Ненов обясни, че дейностите, които концесионерът е длъжен да извърши по силата на концесионния договор, са извън обхвата на процедурата за вторична рекултивация. Тези дейности включват т.нар. дълговременна устойчивост, като укрепване на свлачища, срутища и други подобни, които са част от задълженията на концесионера, но не са част от самата процедура за вторична рекултивация. След изпълнението на набор от мерки за стабилизиране на терените, следва да се изградят инфраструктурни съоръжения за нови икономически дейности.

Г-жа Витанова благодари за ползотворната дискусия и се обърна към участниците в срещата с молба за споделяне на отзиви относно действащите процедури в т. „Разни“ от дневния ред..

Г-н Атанасов, кмет на Община Кюстендил, потвърди интерес и готовност за участие в отворените за кандидатстване процедури, като уточни, че общината е участвала по процедурата за енергийно обновяване на многофамилни жилищни сгради с 49 сгради, от които 13 са финансирани, и предложи при възможност остатъчният финансов ресурс да бъде разпределен за увеличаване на броя на финансираните сгради. Той допълни, че по процедурата за диверсификация 200 компании са проявили интерес, особено тези, които не са получавали финансиране през последните 3 години.

Г-жа Витанова благодари за изказването и подчерта значението на обратната връзка, за да бъдат насочени правилно усилията на УО.

Йордан Беловодски – ТПП – Кюстендил потвърди големия интерес на бизнеса към процедурата за диверсификация. Г-н Беловодски помоли за уточнение дали финансовият ресурс ще претърпи промяна, тъй като по планирания до този момент ресурс вероятно няма да бъде отчетен остатъчен ресурс. Той помоли за уточнение относно възможността за инвестиция, с насоченост към мощност за преработка на текстилни отпадъци по конкретната процедура.

Г-жа Станкова благодари на г-н Беловодски за изказването и поясни, че при засилен интерес към дадена инвестиция УО ще търси вариант за пренасочване на ресурсите. Г-жа Станкова обърна внимание на факта, че в конкретния случай, преработката на всякакви отпадъци е забранена от съществуващия Регламент.

Г-н Атанасов представи проектна идея, свързана с изграждане на специализирана инфраструктура за преработка на череши, като помоли за уточнение от УО дали мерките и дейностите са допустими. Той поясни, че такава инвестиция е полезна, тъй като големите производители на череши разполагат със съответните съоръжения за охлаждане и съхранение на продукцията, за разлика от малките

производители. Проектът би могъл да бъде от полза за тях, като се изгради необходимата инфраструктура и възможност за по-добро съхранение и преработка на продукцията, като по този начин ще се увеличи тяхната конкурентоспособност и ще се осигури допълнителен икономически растеж за региона.

Г-жа Карачолова, заяви, че УО не може да даде отговор на този етап, тъй като в Регламента със сигурност съществуват изключения, които могат да се отнасят до първичната преработка. Тя предложи да бъде отправено официално запитване от страна на Община Кюстендил, за да се извърши подробен анализ и проверка на конкретния случай спрямо регулаторните изисквания.

Г-н Атанасов зададе въпрос относно допустимите дейности по предстоящата процедура за водород.

Кети Карачолова потвърди, че в Програмата е залегнала възможността за финансиране на зелен водород. Тя уточни, че процедурата все още не е разработена в детайли, но предстои да бъде представена на следващо заседание на подкомитета.

Г-н Пандурски взе думата и се обърна към представителите на синдикатите с молба за тяхното мнение относно готовността на работодателските организации за усвояване на значителния ресурс, насочен към преквалификацията на работната сила.

Ивайло Димитров, Представител на КТ „Подкрепа“ от името на синдиката увери присъстващите, че синдикатите са в процес на организация за включване в процедурата. Г-н Димитров отправи въпрос към г-н Ненов относно плановете за рекултивация на минни райони и по-специално дали дружеството, което ще оперира в района на Стара Загора, ще включва и мините на Бобов дол в процеса на рекултивация.

Г-н Ненов поясни, че в проекта на методологията е залегнало, че нуждата от създаване на ново дружество е подчинена на принципа "Замърсителят плаща", което представлява изискване от страна на ЕК. С цел избягване на неяснота относно отговорността за дейностите, които не са обект на концесионния договор и недопускане на кръстосано субсидиране, е предвидено създаването на отделно дружество със сто процента държавна собственост, което ще бъде структурирано под управлението на Министерството на енергетиката. В обхвата на дейността му се очаква да възлага задачи на компании със съответната експертиза и технически капацитет, персонал и техника, като в региона на Стара Загора например това ще бъде мини Марица-изток. По отношение на въпроса поясни, че при подобна хипотеза в Кюстендил и Перник е възможно дружеството да бъде ангажирано.

Г-жа Елза Величкова, **представител на община Бобов дол**, зададе въпрос относно възможните бенефициенти по процедурата за рекултивацията на минни терени, тъй като общината няма собствени рекултивирани терени, но изразява интерес към възможността за кандидатстване.

Г-жа Станкова поясни, че общината ще е допустим бенефициент само ако има общинска собственост на рекултивиран терен.

Г-жа Кети Карачолова обясни, че УО е в процес на дискусия и предстои среща с МЕ за изготвяне на съвместна стратегия за кандидатстване съобразено с местните нужди на регионите.

Г-н Атанасов, Кмет на община Кюстендил, увери, че общините няма да бъдат изключени от процеса. Той уточни, че за нарушените терени е необходимо одобряване на подробен устройствен план (ПУП) и решение на общинския съвет за възможност при кандидатстване.

Г-жа Витанова подчерта, че насоките за кандидатстване са в процес на изготвяне и УО ще намери оптимален начин, в който всички нужди да бъдат удовлетворени.

Г-н Спас Йолов от Българската стопанска камара (БСК) отправи питане относно допустимостта за рекултивация на терени, използвани за инертни материали,

като бивши кариери. **Г-жа Кети Карачолова** отговори, че съвместно с МЕ ще се разгледа и анализира тази възможност. Тя поясни, че по процедурата са допустими залесявания и дейности за облагородяване на терена, но подчерта, че това е възможно само ако е преминала първичната рекултивация на терена. **Г-жа Витанова** благодари за ползотворната дискусия, даде думата на г-н Пандурски и г-жа Тисай за заключителни слова. **Г-н Пандурски** благодари на всички за дискусията и посочи, че на срещата са обсъдени проблемите и противоречията, които местната общност идентифицира. **Г-жа Тисай** благодари за организирането на срещата и за дискусията. Тя изтъкна, че дискутираната процедура, заедно с вече обявената такава за микро, малък и среден бизнес, се очертават като добър старт за реализиране на процесите на Фонда за справедлив преход.
Г-жа Витанова закри заседанието.

Aleksandar Hristov Pandurski

Digitally signed by Aleksandar Hristov Pandurski
Date: 2025.03.27 16:27:09 +02'00'

.....

ИНЖ. АЛЕКСАНДЪР ПАНДУРСКИ

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ

НА ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ

Yura Petkova Jordanova-Vitanova

Digitally signed by Yura Petkova Jordanova-Vitanova
DN: E=YVitanova@mrrb.government.bg, O=MRRB, OID.2.5.4.97=NTRBG-831661388, SN=Jordanova-Vitanova, G=Yura, SERIALNUMBER=PNOBG-8108125830, CN=Yura Petkova Jordanova-Vitanova, C=BG
Reason: I am the author of this document
Location: your signing location here
Date: 2025-04-03 18:21:25
Foxit Reader Version: 10.0.1

.....

ЮРА ЙОРДАНОВА-ВИТАНОВА

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР И РУО НА ПРР